

[Sigsgaard.]

jordreform, så kan USA, hvis det ønsker det, ødelægge landet fuldstændigt økonomisk ved at betale lavere priser for landets eksport til USA eller ved at skære sin import ned. Alene truslen om sådanne indgreb er i reglen nok til at forhindre reformerne og sikre, at de fattige befolkninger fortsat udbyttes og holdes nede.

Dertil kommer, at de latinamerikanske landes udenrigshandel i det sidste tiår næsten er stagneret, og at priserne på deres eksportvarer har været faldende. Dannelsen af et frihandelsområde, LAFTA, i 1960 og senere af et centralamerikansk fællesmarked skulle mindske landenes afhængighed af USA og øge handelen mellem dem indbyrdes for at råde bod på de miserable forhold. Men det er kun lykkedes i yderst ringe grad. Afhængigheden af USA er ikke mindsket.

I den forbindelse skal det nævnes, at Danmark jo kun yder et meget lille beløb i udviklingsbistand til Latinamerika. Man har talt om også her at koncentrere bistanden om et eller to lande, men i de fleste lande betyder hjælpen kun støtte til reaktionære, diktatoriske regimer. Man kunne jo vælge at støtte Cuba, men det har amerikanerne forbudt, og så retter Danmark sig jo artigt efter det. Man behøver kun at tænke på fiskeskibene, som Cuba ville købe her, og som regeringen ikke ville bevilge eksportkredit til. Her gik hensynet til USA forud for hensynet til både vores egen værftsindustri og Cuba. Danmark deltager altså i blokaden af Cuba.

Politisk er Latinamerika præget af blodige kampe i det militært styrede Brasilien og i Mexico, af ny militærkup i Peru og Panama, af økonomisk krise uden lige og voldsom uro i Uruguay og af guerillaaktivitet i en lang række lande. F. eks. strømmer amerikansk militærmateriel og såkaldte militærrådgivere til Colombia for at blive anvendt mod frihedskæmperne, og styret anvender samme metoder i denne kamp, som amerikanerne anvender mod befrielsesfronten i Sydvietnam. Man må spørge, om Colombia måske vil blive stedet for den næste blodige Vietnamkrig.

USA griber direkte militært ind, når det skønnes nødvendigt. Jeg behøver kun at minde om interventionen i Guatemala i 1954, besættelsen af Santo Domingo i 1965.

Det modsvares af Sovjets besættelse af Tjecoslovakiet, som alle må tage skarpt afstand fra, men når de gamle partier ikke samtidig tager afstand fra USAs overgreb, så er deres tårer over Tjecoslovakiet kun krokodilletårer. Oven i købet er Danmark som USAs allierede i NATO medansvarlig, ikke blot for Vietnam, men også for overgrebene i Latinamerika. Man må se tingene i sammenhæng.

Man kan spørge, hvorfor jeg har gjort så meget ud af Latinamerika; det er, ligesom det falder lidt uden for debatten her måske, og det ligger så langt væk. Dertil er at sige, at freden er udelelig, og at vi har medansvar for, at der ikke hersker fred, men brutal undertrykkelse i dette område, som vil blive et kommende brændpunkt i verdenspolitikken.

Endelig viser det latinamerikanske eksempel, at imperialismen og undertrykkelse ikke kun er tomme slagord, men desværre levende realiteter. Latinamerika er fattig og undertrykt. Skylden falder i første række på USA, i anden række på USAs allierede.

Også i Mellemøsten trues freden — hvis man da i det hele taget kan tale om fred dér. Sandsynligheden taler i øjeblikket for, at parternes manglende evne og vilje til forhandling vil udløse endnu et væbnet opgør, og supermagterne gør jo gennem våbeneksport deres til, at opgøret kan blive særdeles blodigt. Der er i Danmark ikke megen forståelse for konfliktens egentlige baggrund. Mange er tilbøjelige til at se den som et opgør mellem et lille, modigt og progressivt folk, der forsøger at hævde sin ret over for en knusende overmagt af blodtørstige arabere, der uden grund vil udslette Israel, og det er jo et stærkt tegnet billede. Stormagterne har et stort ansvar for situationen. Kernepunktet er vel Balfourdeklarationen af 1917, hvor den britiske regering erklærede, at den gerne så oprettelsen af et nationalt hjem i Palæstina for det jødiske folk, men den tilføjede, at dette ikke skulle præjudicere rettigheder, der tilkom allerede eksisterende ikke-jødiske samfund i Palæstina. Men det er jo netop, hvad der er sket. Deklarationen blev mistolket sådan, at der efter den skulle skabes en israelsk stat på bekostning af de arabere, der havde boet i området i